

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Grundskola	Tiundaskolan 75375 UPPSALA 018-727 54 62 tiundaskolan@ uppsala.se
Ansvarig för planen Rektor:	Torbjörn Kättström 018-727 21 09 torbjorn.kattstrom@ uppsala.se
Planens giltighetstid:	Jan 2018 – Jan 2019

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta insatser och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och hur insatser ska följas upp.

2. UTVÄRDERING AV INSATSER ENLIGT FÖREGÅENDE ÅRS PLAN

Utvärderingen av hur insatserna i föregående års plan har genomförts är utgångspunkten för den nya planen.

2.1.

Föregående periods insatser	Målet för insatsen/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Utökat mentorskap Tid för skolans val ges till mentorerna så att de kan arbeta mer systematiskt med normer och likabehandling i elevgrupperna.	Förebygga kränkningar som främst sker i skolans korridorer och på mobilappar	Antalet anmälningar om kränkande behandling har ökat genom att personalen fått upp ögonen för det som sker. Barnen är bra på att göra de vuxna medvetna om när det sker kränkningar. Normkritiskt förhållningssätt har inte spridit sig i elevgruppen som det var tänkt.
Systematisk uppföljning av klassråden	Ett sätt att få fram de metoder som fungerar för ett tryggare klassklimat och sprida dessa i kollegiet.	Aktiviteten genomfördes ej
HBQT-certifiering	En metod att systematiskt föra in ett normkritiskt förhållningssätt i både elev- och personalgrupp.	Skolan är certifierad. Språkbruket i korridoren har blivit bättre, åtminstone när vuxna är närvarande. Aktiviteter för att träna eleverna i normkritiskt förhållningssätt har inte slagit igenom.
Extra resurs med rastvärdskap Skolan ska utveckla rastvärdskapet till att bli mer effektivt	Arbetsmiljön ska bli lugnare i vissa klasser och skolmiljön tryggare.	Rastvärdskapet utökades men vår evakueringslokal i en gymnasieskola är inte optimal, detta kombinerat med att Tiundaskolan har fler elever nu än någon

		gång tidigare. Rasterna fungerar inte bra för åk.4-6, trots att antalet otrygga platser totalt sett har minskat. Det är för många barn på en för liten yta.
Utökad kuratorsfunktion Skolan anställer en tredje person med kuratorsfunktion som ska ansvara för att likabehandlingsarbetet sker med evidensbaserad metod.	Minska antalet konflikter mellan elever	Insatsen genomfördes men är pausad av personliga skäl.
Medveten omgruppering av barn till åk7	I stadiövergången mellan åk6 och åk7 ska klasserna blandas för att bästa möjliga gruppdynamik ska skapas utifrån likabehandling och lärandeprocess.	En genomgripande omgruppering genomfördes. Den genomfördes enligt direktiv men någon stor positiv effekt på gruppnivå går inte att se.
Bemötande i skolbispisningen	Alla barn och vuxna ska bemöta varandra på ett respektfullt sätt för att skolbispisningen blir en tryggare plats	Insatsen har förbättrat situationen. Färre barn uppfattar bispisningen som otrygg jämfört med förra året, men det är fortfarande skolans mest otrygga plats.
Omlädningsrummen	Alla barn ska våga byta om och duscha efter gympan	Ingen förbättring jämfört med tidigare år. Det är främst åk4 som uppger att elever från åk5-6 är taskiga, samt elever från åk6 som är rädda för att bli fotograferade av sina klasskamrater.

2.2. Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja

Nej

Om nej, varför?

3. FRÄMJANDE ARBETE

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Syftet är att skapa en trygg förskole- och skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och genomförs utan att det föranses av något särskilt identifierat problem i verksamheten.

3.1. Förskolans/skolans prioriterade insatser

Områden

1. Kränkande behandling
2. Kön
3. Könsidentitet eller könsuttryck
4. Etnisk tillhörighet
5. Religion eller annan trosuppfattning
6. Funktionsnedsättning
7. Sexuell läggning
8. Ålder

Insats	Områden som berörs av insatsen (ange nummer)	Ansvar/person anges	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Utökat mentorskap Tid för skolans val ges till mentorerna så att de kan arbeta mer systematiskt med normer och likabehandling i elevgrupperna.	1-8	Skolledning och mentorer.	Lå 17-18 Lå 18-19	Mentorerna i medarbetarsamtal och enkäter. 1 gång per termin. Arbetslagen – samtal kontinuerligt. Föräldrarådet – en gång per termin. Skolledningens träff med klassrepresentanter. Enkäter - SKLs och skolinspektionen.
Systematisk uppföljning av klassråden Ett sätt att lyfta fram de metoder som fungerar för ett tryggare klassklimat och sprida dessa i kollegiet.	1-8	Skolledningen i samarbete med mentorer	Lå 17-18 Lå 18-19	Mentorerna i medarbetarsamtal och enkäter. Arbetslagen – samtal kontinuerligt Skolledningens träff med klassrepresentanter.

<p>HBQT-certifiering En metod att systematiskt föra in ett normkritiskt förhållningssätt i både elev- och personalgrupp. Se HBQT arbetsplan 17-20</p>	1-8	All personal	2017-2020	Se HBQT arbetsplan 17-20
<p>Utveckla rastvärdsskap Skolan ska utveckla rastvärdskapet att bli mer effektivt</p>	1-6	Skolledning och samtlig personal.	Lå 17-18 Lå 18-19	Genomförande av Huset-modellen. Enkäter till elever och vårdnadshavare (SKLs sju mjuka), skolinspektionens enkät. Mentorers samtal med eleverna,
<p>Öka kunskapen och medvetenheten om kränkningar i elevgruppen En av skolans kuratorer ansvarar för att det främjande likabehandlingsarbetet sker med evidensbaserad metod och leder till en större kunskap och insikt om kränkningar hos eleverna.</p>	1-8	Skolledningen och kurator.	Lå 17-18 Lå 18-19	Mentorerna i utvecklingssamtal. Arbetslagen – samtal kontinuerligt. Föräldrarådet – en gång per termin. Skolledningens träff med klassrepresentanter.
<p>Medveten omgruppering av barn vid studieövergångar</p>	1-6	Skolledning, mentorerna och elevhälsoteamet.	Våren 2018	Mentorerna i utvecklingssamtal Arbetslagen – samtal kontinuerligt. Föräldrarådet – en gång per termin. Skolledningens träff med klassrepresentanter.

4. KARTLÄGGNING

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Kartläggningen omfattar såväl förekomsten av trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

4.1. Redovisning av hur periodens kartläggning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

Kartläggning av skolans otrygga platser genomförs med Huset-modellen (elevmedverkan). Uppföljning av upplevd trygghet görs av mentorer i utvecklingssamtal och den årliga SKL-enkäten (elevmedverkan). I arbetslagen genom kontinuerliga samtal om trygghet och diskriminering. Skolledningens enskilda samtal med elever.

4.2. Områden som berörts i kartläggningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

4.3. Redovisning av kartläggningens resultat och analys

I kartläggningen har vi använt den av skolverket föreslagna "Huset-modellen". I denna lyfter eleverna fram riskområden för otrygghet och kränkningar. I nedanstående bild redovisas de vanligast återkommande riskområdena.

Generellt lyfts matsalen fram som den enskilt största riskfaktorn och det handlar till stor del om relationen mellan måltidsservice personal och skolans elever. Lägger vi samman omklädningsrummen från båda idrottslokalerna kommer dessa upp i 4 poäng, nästan i nivå med matsalen.

Åk.4-elever pekar dessutom ut skolgården framför G-huset och utanför idrotten som riskområden, samt trappan upp till bild och musik. De upplever också cykelställen utanför matsalen som ett otryggt område.

Åk.6-eleverna beskriver en oro över att bli förtalade med ord och bild i något chattforum samt lyfter fram korridor D300 (inkl.toaletter) som trång och stökig.

Högstadiel eleverna upplever att det är trångt och stökigt i korridor A400 och i trappan upp till denna korridor, samt utanför Fyrisfiket.

Otrygg plats	åk4	åk5	åk6	åk7	åk8	åk9	summa	
Matsalen	1		1	1	1	1	5	Otrevlig atmosfär
Matkön				1	1		2	Rörigt, skapar irritation
Omsläddning Idrott Fyris	1		1				2	Äldre elever (åk5-6) taskiga mot åk4, fotograferas med mobiler (åk6)
Omsläddning Idrott Tiunda				1	1		2	Elever kliver in utan att knacka, inga duschdraperier
Fyrisfiket				1	1		2	Bråk startar utanför
Skolgård framför G	1						1	Mer vuxennärvaro efterfrågas på skolgården, 5:orna kan vara elaka
Utanför idrotten	1				1		2	Läskigt avskilt, vuxennärvaro efterfrågas
Trapphus D	1						1	Åk5-6 säger elaka saker till åk4
Trapphus D/A					1		1	Trångt och bökigt
D300 korridor			2				2	Inga vuxna, mycket brottning
Toaletter i D300			2				2	Går att öppna utifrån
Toaletter i A400					1		1	
Utanför Zlatans rum					1	1	2	Mycket folk
Cykelställen	1				1		2	Elaka saker sägs, stökigt
Skåpen vid i A400				1	1		2	Alla åk8 har skåp där, stökigt
Taxiplatsen	1						1	Mycket biltrafik
Mobilappar			2				2	Stor oro för kränkningar

5. FÖREBYGGANDE ARBETE

Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. De konkreta insatser som planeras utgår från den kartläggning som har gjorts.

5.1. Konkreta insatser utifrån årets kartläggning och utvärderingen av föregående plan

Insats	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Förstärkt mentorskap.	Skola	Förbättrad studiero och trygghet Förbättrat klassrumsklimat och kamratrelationer?	Rektorer, elevhälsoteam och mentorer.	Vårtermin 2018	Utvärdering juni 2018
Rastvårdssystemet omarbetas och utvecklas. Dagens rastvårdssystem behöver förbättras ytterligare. Skolan är stor till ytan och rastvårdarna behöver vara på fler ställen enligt tabellen ovan.	Skola	Trygghet i korridorer och på skolgård.	Rektorer personal	Vårtermin 2018	Juni 2018
Bemötande i matsalen.	Skola och Måltidsservice	Skolköket och skolpersonal arbetar fram ett bemötande som skapar ömsesidig respekt mellan kökspersonal och barn.	Rektor och Kökschef	Vårtermin 2018	Juni 2018
Oro i omklädningsrummen. I kartläggningen framkom att det är de yngsta eleverna (åk4-5) som är utsatta av något äldre elever (åk5-6). Detta ska kartläggas av mentorerna och åtgärdas inom ramen för mentorskapet.	Skola	Trygghet i omklädningsrummen	Rektor Idrottslärare Mentorer	Vårtermin 2018	Juni 2018

Högstadiel eleverna vill ha duschdraperier och låsta omklädningsrum.					
--	--	--	--	--	--

6. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan och handläggning av kränkande behandling och definitioner och begrepp ur Allmänna råd.

6.1. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

På skolans webbsida finns en länk som heter *Anmälan om kränkande behandling*. Här finns information om hur ärendegången är och möjlighet att lämna in en anmälan via webben. Eleverna kan alltid ta kontakt med skolledningen, sin mentor eller någon annan lärare, skolvärd eller skolhälsovården om de får kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Rektor ansvarar för att en utredning om kränkande behandling genomförs och att åtgärder i enlighet med denna beslutas och verkställs. Den person som har bäst kontakt med barnen och är mest insatt i ärendet genomför utredning och insatser.

6.2. Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

Om det kommer signaler om att en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt ska detta utredas och åtgärdas genast. Samtalen och åtgärderna dokumenteras av ansvarig pedagog.

- Skolpersonal ska utan dröjsmål på avsedd blankett anmäla det som hänt till rektor.
- Rektor skickar anmälan vidare till skolhuvudmannen som registrerar ärendet i diariet.
- En utredning av händelsen genomförs och rektor fattar utifrån detta beslut om händelsen kan definieras som en kränkande behandling.
- När ärendet är åtgärdat avslutar rektor detta genom att meddela skolhuvudmannen.

6.3. Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

När en elev blir kränkt av annan elev

- Mentor har samtal med berörda elever, samtalet dokumenteras. Skolledningen informeras.
- Eleverna enas om ett framtida förhållningssätt till varandra.
- Berörda vårdnadshavare informeras inom 24 timmar. Dokumentera när kontakten togs, överenskommelser och på vilket sätt förälder kontaktades

- Den personal som behöver kännedom om det inträffade informeras.
- Mentor har ett uppföljningssamtal inom en vecka. Samtalet dokumenteras.

Om kränkningarna fortsätter

- Mentor informerar vårdnadshavare och anmäler till kurator.
- Kurator och mentor genomför samtal med berörda elever. Minnesanteckningar förs under samtalet.
- Mentor upprättar handlingsplan i samarbete med berörd personal och kurator.
- Handlingsplanen består av överenskommelser och dokumentation från elevsamtalen.
- Mentor har uppföljningssamtal inom en vecka.

Om kränkningarna trots ovanstående åtgärder fortsätter

- Rektor kallar vårdnadshavare och barn till möte med rektor och mentor.
- Beslut om sanktioner fattas av skolledningen. (Se kapitel 5 och 6 i Skollagen.)
- Beroende på händelsens art gör rektor anmälan till socialtjänst och/eller polis.

6.4. Rutin när personal har kränkt barn/elever

När en elev blir kränkt av en vuxen

- Den som uppmärksammar kränkningen eller den elev som blivit kränkt kontaktar rektor.
- Rektor utreder via samtal med berörda parter. Överenskommelse görs om framtida förhållningssätt till varandra. Överenskommelsen dokumenteras.
- Den vuxne eller rektor kontaktar vårdnadshavare till eleven.
- Rektor följer upp ärendet inom en vecka.

Om kränkningarna fortsätter

- Rektor informerar vårdnadshavare.
- Rektor kallar vårdnadshavare och inblandade parter till ett möte.
- Handlingsplan upprättas.
- Rektor följer upp inom en vecka.

Om kränkningarna trots ovanstående fortsätter

- Beroende på händelsens art görs anmälan till facklig företrädare, skolchef eller polis.

Om förskolechef/rektor efter utredning kommer fram till att en kränkande behandling förekommit ska denne kontakta HR-partner. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

6.5. Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

Under vårterminen genomför skolhuvudmannen årligen en enkät inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Denna enkät omfattar även trygghetsfrågor. Resultatet presenteras i slutet av vårterminen och är en viktig värdemätare över hur tryggheten på skolan utvecklas. Insatser i likabehandlingsarbetet justeras efter resultat från denna enkät. I oktober-november genomför vi på Tiundaskolan en ny utvärdering av otrygghet enligt Huset-modellen. Nästa års likabehandlingsplan omarbetas under december, utifrån resultatet från huset-modellen.

7. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

7.1. Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Eleverna har varit delaktiga genom att klasserna under oktober-november har talat om kränkande behandling och därefter fått identifiera olika platser på skolan där de känner sig otrygga.

7.2. Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

All personal på en skola är skyldiga att kontinuerligt agera förebyggande mot kränkningar som är relaterade till skolverksamheten. All personal är ansvarig att genomföra denna plans insatser i de punkter där de är berörda. Mentorerna arbetar systematiskt med värdegrund, normer och bemötande i den klass man ansvarar för. Undervisande lärare ansvarar för klassrumsklimatet och det som sker där eleverna befinner sig när de inte har lektion. Elevhälsopersonal och skolledning har ett särskilt ansvar att röra sig i elevgrupperna för att på så sätt inhämta information om klimatet och befästa de normer som ska råda på skolan.

8. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

Planen går igenom på klassrådstitid.

Vårdnadshavarna

Planen läggs upp på skolans lärplattform, tillgänglig för elever och vårdnadshavare. Planen tas upp på föräldrarådet.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

Planen mejlas ut till samtliga i personalen, läggs upp på interna webben och går igenom på APT.